

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

JĘZYK KASZUBSKI

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2012

Część I

Nr zadania	Obszar standardów	Opis wymagań	Poprawna odpowiedź
	Wiadomości i rozumienie	Znajomość gramatyki języka umożliwiająca poprawne posługiwanie się nim w mowie i piśmie I/3; I/2R	
1.	Wiadomości i rozumienie	Znajomość zasad ortografii kaszubskiej	B
2.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie procesu kaszubienia	D
3.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie procesu labializacji	B
4.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie formy fleksyjnej przymiotników	B
5.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia wyrazów	C
6.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie zasad tworzenia imiesłowu	A
7.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie formy fleksyjnej przymiotników	B
8.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia wyrazów	A
9.	Wiadomości i rozumienie	Znajomość zasad słowotwórstwa	D
10.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie wyrazów emocjonalnie nacechowanych	B
11.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie formy fleksyjnej rzeczowników	B
12.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie formy fleksyjnej czasownika	A
13.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia wyrazów	A
14.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie części mowy	C
15.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia związków frazeologicznych	D
16.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia związków frazeologicznych	B
17.	Wiadomości i rozumienie	Rozumienie znaczenia związków frazeologicznych	C
18.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie formy fleksyjnej zaimka	A
19.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie części mowy	C
20.	Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie rodzajów zdania	D

Część II

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Odczytanie tekstu w języku kaszubskim, przetłumaczenie na język polski, rozpoznanie form fleksyjnych i połączeń wyrazowych II/1; II/2; II/3

Numer Zadania	Cząstki semantyczne	Szczegółowa Punktacja	Ogólna punktacja
1.	<i>Jak Mariczka ... zdrzól.</i> Za przetłumaczenie słów: <i>nazôd, dërch, zdrzól</i> Za zrozumienie całości:	1+1+1 1	4
2.	<i>Mie ... na niã.</i> Za przetłumaczenie zwrotu: <i>mie sã zdôwa</i> i słowa: <i>zeseklé</i> Za zrozumienie całości:	1+1 1	3
3.	<i>Mariczka z dôleka ... mak.</i> Za przetłumaczenie zwrotu: <i>wëzdrza, mòdrôk, szertuch</i> Za zrozumienie całości:	1+1+1 1	4
4.	<i>Czemù nié ... stegną?</i> Za przetłumaczenie słowa: <i>stegną</i> Za zrozumienie całości:	1 1	2
5.	<i>Czemù za Mariczką ... mòdrôczy?</i> Za zrozumienie całości:	1	1
6.	<i>Jak jô ... mòdré.</i> Za przetłumaczenie słowa: <i>mòdré</i> Za zrozumienie całości:	1 1	2
7.	<i>To mie ... miedzë.</i> Za zrozumienie całości:	1	1
8.	<i>Mariczka sã òbezdrza ... do mie.</i> Za zrozumienie całości:	1	1
9.	<i>Cëž òna ... czëje?</i> Za zrozumienie całości:	1	1
10.	<i>Môże ... słunyszkò?</i> Za zrozumienie całości:	1	1
Razem			20

Część III

Obszar standardów	Opis wymagań
Tworzenie informacji	Pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu III/2R; III/1; III/5; III/13

Temat 1. Przedstaw Remusowe spojrzenie na *Biblię* na podstawie fragmentów powieści Aleksandra Majkowskiego *Żëcé i przigòdë Remùsa*.

I. Argumentacja tematu (0 – 15)**1. Wskazanie motywu przewodniego tekstu (0 – 3)**

np.:

- *Biblia* jako źródło inspiracji dla twórczości Majkowskiego;
- dziecięca perspektywa, a interpretacja przedstawionych fragmentów *Biblii*;
- Stary Testament jako przedmiot interpretacji dokonywanych przez Remusa;

2. Analiza fragmentów powieści A. Majkowskiego *Žëcé i przigòdë Remùsa* (0 – 8)

np.:

- znaczenie pierwszej „książki z obrazkami” w życiu małego Remusa;
- podkreślenie roli osób dorosłych w kształtowaniu osobowości dziecka;
- tekst *Biblii*, jako źródło wiedzy o bohaterach biblijnych i ich dokonaniach;
- zwrócenie uwagi na nieograniczone możliwości interpretacyjne dziecka;
- przeszłość Remusa a realia Starego Testamentu;
- wskazanie paraleli pomiędzy życiem Remusa a dokonaniem biblijnego Dawida;
- postępowanie Remusa a postępowanie bohaterów biblijnych;
- znaczenie postawy księdza;
- niepokój Remusa z powodu niepowodzeń postaci z *Biblii* i próby tłumaczenia przyczyn ich porażek;
- idealizm Remusa w postrzeganiu życia codziennego;
- zwrócenie uwagi na głęboką pobożność bohaterów powieści;

3. Omówienie zastosowanych środków stylistycznych (0 – 2)

np.:

- symbolika biblijna (np. *Jadam, jabłkò*)
- epitety (np. *niebò wieczné*)
- eksklamacja (np. *Mòc Bòskò!*)

4. Podsumowanie (0 – 2)

np.:

- znaczenie *Biblii* w życiu Remusa;
- Remus utożsamia się z przeżyciami bohaterów biblijnych;
- zabieg desakralizacji fragmentów Starego Testamentu.

II. Język i styl (0 – 2)

Komunikatywny język, na ogół poprawny (nieliczne błędy drugorzędne różnego rodzaju). Bogaty zasób słownictwa (poprawne użycie pojęć i terminów). Styl jasny, jednorodny, adekwatny do tematu)

III. Kompozycja (0 – 3)

Funkcjonalna wobec tematu, trójdzielna, spójna z zachowaniem poprawnego układu graficznego (wyraźny i związany z tematem wstęp, logiczna argumentacja, wynikające z argumentacji wnioski / podsumowanie)

Temat 2. Przedstaw obraz kaszubskiego morza na podstawie wierszy *Mòrze szëmi* Mariana Selina i *Mòrze* Henryka Kota.

I. Argumentacja tematu (0 – 15)

1. Omówienie zasady zestawienia tekstów (0 – 3)

np.:

- oba utwory należą do liryki
- motyw piękna kaszubskiego morza
- morze jako jeden z żywiołów

2. Marian Selin *Mòrze szëmi* (0 – 4)

np.:

- obraz morza: piękno morza i siła żywiołu
- personifikacja morza: morze ma uczucia – ze swojej miłości czasami głaszcze brzeg, czasami się złości;
- podmiot liryczny jest wrażliwy na odgłosy morza, słyszy, jak śpiewa;
- szum morza – mowa żywiołu
- podmiot liryczny obserwuje morze i przedstawia je jako niezwykle zjawisko (barwy, ruch, dźwięki);
- kaszubskie morze mieni się wieloma kolorami natury – błękitem nieba, zielenią, srebrem, jest ozłoczone promieniami słońca;
- podmiot liryczny podejmuje refleksję nad siłą morza;
- podmiot liryczny zauważa, że morze ma swój rytm dawania i brania;
- podmiot liryczny podkreśla potęgę morza i jego wieczność.

3. Henryk Kot *Mòrze* (0 – 4)

np.:

- metaforyczny opis obrazu morza, jego właściwości
- obraz morza spokojnego;
- obraz fal;
- obraz dynamiki morza;
- obraz morskiej piany;
- motyw potęgi morza.

4. Omówienie zastosowanych środków stylistycznych (0 – 2)

np.:

- pytanie retoryczne (*Jak wiedno szëmi to Wiòldzé Mòrze?*);
- animizacja (np. *To zòs zawarczy*);
- personifikacja (np. *Mòrze pròcëje*);
- porównanie (np. *zwijò sã jakbë żnija*);
- epitet (np. *wątpiach słonëch*);
- metafora (np.: *grzëwa pianë*).

5. Podsumowanie (0 – 2)

np.:

- w obu utworach ukazane jest piękno kaszubskiego morza i jego potęga jako żywiołu;
- dynamiczny obraz morza – ukazanie ruchu fal, pracy morskich przestworzy;
- morze jako charakterystyczny element kaszubskiego krajobrazu.

II. Język i styl (0 – 2)

Komunikatywny język, na ogół poprawny (nieliczne błędy drugorzędne różnego rodzaju). Bogaty zasób słownictwa (poprawne użycie pojęć i terminów). Styl jasny, jednorodny, adekwatny do tematu)

III. Kompozycja (0 – 3)

Funkcjonalna wobec tematu, trójdzielna, spójna z zachowaniem poprawnego układu graficznego (wyraźny i związany z tematem wstęp, logiczna argumentacja, wynikające z argumentacji wnioski / podsumowanie)